

Unik mulighet med obligatorisk mekling

Grethe Nordhelle

Psykolog og advokat, privat praksis

Obligatorisk mekling gir en unik mulighet til å fange opp foreldreadferd som ellers vil gå under radaren i behandlingsapparatet.

I tidsskriftet nr. 9/21 evaluerer Dittmann, Larsen og Holt familievernets differensieringsverktøy i foreldremekling. All forskning med søkelys på psykisk vold er viktig og nødvendig. Funnene i undersøkelsen stemmer overens med min kritikk av ordningen allerede før den trådte i kraft (Nordhelle, G., 2016). En screeningprosess i forkant av mekling vil ikke kunne avdekke mye av den alvorlige psykiske volden som skjer på subtile måter i det skjulte.

Min erfaring som mekler i nesten 30 år, kombinert med erfaringer fra min terapeutiske hverdag med overhyppighet av klienter som har vært utsatt for psykisk vold, har lært meg mye om dette temaet. For det første er de fleste ofre redde for å si noe om psykisk vold uten å være i tillitsfulle omgivelser. Et skjema inngir ikke denne tilliten. Ei heller fellessamtaler med overgriper til stede.

For det andre er det mange som mangler bevissthet om at de er utsatt for psykisk vold. Det kan ta tid i en terapeutisk prosess før offeret får tillitt, og deretter blir klar over hva som faktisk har skjedd. Har voldsutøveren lyktes i sine strategier, tror offeret på voldsutøverens presentasjon av hennes (eller hans) udugelighet, eller i det minste er forvirret på hva som er virkeligheten.

... de som utfører psykisk mishandling, benytter seg av manipulasjon som ikke blir avslørt

Det er alvorlig å gjennomføre mekling i slike saker, der offeret ikke blir sett og forstått i meklingsprosessen og overgriper blir trodd. Mye av årsaken til dette er at de som utfører psykisk mishandling, benytter seg av manipulasjon som ikke blir avslørt (Nordhelle, G., 2009). Det minste man kan gjøre i slike saker i forsøk på å avdekke noe, er å ha separate samtaler med offer og overgriper. Da må først offeret få tillitt til meklere som benytter seg av terapeutisk kompetanse som tilnærming. En slik avdekking er vanligvis ikke gjort i løpet av en time. Vi undervurderer dessverre fortsatt hva som skjer når mekler blir utsatt for manipulasjon som del av psykisk mishandling. I min terapeutiske praksis har jeg dessverre mange saker der offeret har hatt en meget belastende erfaring i meklingsprosessen fordi overgriper har virket overbevisende i sin presentasjon av konflikten. Her må en ny runde til for hvordan man kan håndtere på en langt grundigere måte screeningen i saker der det er mistanke om psykisk vold. Det kan ikke avdekkes ved hjelp av skjemaer, men med et erfarent klinisk blikk.

Ikke minst for barns skyld er det viktig at det brukes mer tid på slike saker. Gjennom obligatorisk mekling er det en unik mulighet til å fange opp foreldreadferd som er svært belastende for barn, som ellers vil gå under radaren i behandlingsapparatet.

Referanser

Nordhelle, G. (2016). Høykonflikt – utvidet forståelse og håndtering via mekling. Universitetsforlaget
Nordhelle, G. (2009) Manipulasjon; forståelse og håndtering. Gyldendal akademisk